

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง การเปิดรับสื่อ การรับรู้ประโยชน์และความไม่ฝืน ที่เกี่ยวกับการเข้าเรียน วิชาทหารรักษาดินแดนของนักศึกษาวิชาทหารหญิงในเขตกรุงเทพมหานคร เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ นักศึกษาวิชาทหารหญิงที่สมัครเข้าเรียนวิชาทหารรักษาดินแดนในปีการศึกษา 2540 ในเขตกรุงเทพมหานคร รวมทั้งหมด 736 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทำวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้ทำการใช้วิธีสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) คือ เก็บ ข้อมูลโดยส่งแบบสอบถามไปยังนักศึกษาวิชาทหารหญิงในเขตกรุงเทพมหานครทั้งหมด 736 คน ได้ รับการตอบรับจำนวน 430 คน ซึ่งใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

สามารถกำหนดตัวแปรอิสระและตัวแปรตามในการวิจัยครั้งนี้ ดังต่อไปนี้

สมมติฐานในการวิจัย

1. ลักษณะทางประชากรที่แตกต่างกันมีการเปิดรับสื่อที่เกี่ยวกับการเข้าเรียนวิชาทหารรักษาดินแดนแตกต่างกัน
ตัวแปรอิสระ คือ ลักษณะทางประชากร
ตัวแปรตาม คือ การเปิดรับสื่อที่เกี่ยวกับการเข้าเรียนวิชาทหารรักษาดินแดน
2. ลักษณะทางประชากรที่แตกต่างกันมีการรับรู้ประโยชน์ที่เกี่ยวกับการเข้าเรียนวิชาทหารรักษาดินแดนแตกต่างกัน
ตัวแปรอิสระ คือ ลักษณะทางประชากร
ตัวแปรตาม คือ การรับรู้ประโยชน์ที่เกี่ยวกับการเข้าเรียนวิชาทหารรักษาดินแดน
3. ลักษณะทางประชากรที่แตกต่างกันมีความไม่ฝืนที่เกี่ยวกับการเข้าเรียนวิชาทหารรักษาดินแดนแตกต่างกัน
ตัวแปรอิสระ คือ ลักษณะทางประชากร
ตัวแปรตาม คือ ความไม่ฝืนที่เกี่ยวกับการเข้าเรียนวิชาทหารรักษาดินแดน

4.การเปิดรับสื่อที่เกี่ยวกับการเข้าเรียนวิชาทหารรักษาดินแดนมีความสัมพันธ์กับการรับรู้ประโยชน์ที่เกี่ยวกับการเรียนวิชาทหารรักษาดินแดน

ตัวแปรอิสระ คือ การเปิดรับสื่อที่เกี่ยวกับการเข้าเรียนวิชาทหารรักษาดินแดน

ตัวแปรตาม คือ การรับรู้ประโยชน์ที่เกี่ยวกับการเข้าเรียนวิชาทหารรักษาดินแดน

5.การเปิดรับสื่อที่เกี่ยวกับการเข้าเรียนวิชาทหารรักษาดินแดนมีความสัมพันธ์กับความใฝ่ฝันที่เกี่ยวกับการเข้าเรียนวิชาทหารรักษาดินแดน

ตัวแปรอิสระ คือ การเปิดรับสื่อ ที่เกี่ยวกับการเข้าเรียนวิชาทหารรักษาดินแดน

ตัวแปรตาม คือ ความใฝ่ฝันที่เกี่ยวกับการเข้าเรียนวิชาทหารรักษาดินแดน

6.การรับรู้ประโยชน์ที่เกี่ยวกับการเข้าเรียนวิชาทหารรักษาดินแดนมีความสัมพันธ์กับความใฝ่ฝันในการเข้าเรียนวิชาทหารรักษาดินแดน

ตัวแปรอิสระ คือ การรับรู้ประโยชน์ที่เกี่ยวกับการเข้าเรียนวิชาทหารรักษาดินแดน

ตัวแปรตาม คือ ความใฝ่ฝันในการเข้าเรียนวิชาทหารรักษาดินแดน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูล โดยที่แบบสอบถามดังกล่าวได้มาจากการค้นคว้า และดัดแปลงจากแนวความคิด และงานวิจัย ที่ใกล้เคียงที่มีผู้เคยวิจัยมาก่อนหน้านี้ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่ครอบคลุมมากที่สุด แบบสอบถามที่สร้างขึ้นนี้เป็นแบบสอบถามปลายปิด (Close - Ended Question) และคำถามปลายเปิด (Open - Ended Question) โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 6 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา ประเภทของสถานศึกษา ระดับชั้นปีที่ศึกษา รายได้ของครอบครัว อาชีพของผู้ปกครอง

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับ การเปิดรับสื่อที่เกี่ยวกับการเข้าเรียนวิชาทหารรักษาดินแดนของนักศึกษาวิชาทหารหญิง

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับ การรับรู้ประโยชน์ที่เกี่ยวกับการเข้าเรียนวิชาทหารรักษาดินแดนของ นักศึกษาวิชาทหารหญิง

ส่วนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับความใฝ่ฝันที่เกี่ยวกับการเข้าเรียนวิชาทหารรักษาดินแดนของนักศึกษาวิชาทหารหญิง

ส่วนที่ 5 เป็นคำถามเกี่ยวกับ ความคิดเห็นด้านการใช้สื่อในการรับรู้ประโยชน์ และความใฝ่ฝันที่เกี่ยวกับการเข้าเรียนวิชาทหารรักษาดินแดน ของนักศึกษาวิชาทหารหญิง

ส่วนที่ 6 เป็นคำถามเกี่ยวกับ ความคิดเห็นที่จะแนะนำให้ผู้อื่นมาสมัครเข้าเรียนวิชาทหารรักษาดินแดนของนักศึกษาวิชาทหารหญิง

การทดสอบเครื่องมือ

หลังจากสร้างแบบสอบถามเสร็จแล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดสอบกับผู้ตอบแบบสอบถาม ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 30 ชุด เพื่อทดสอบคำถามแต่ละข้อ แต่ละตอนในแบบสอบถามว่า สามารถสื่อความหมายตรงตามที่ผู้วิจัยต้องการหรือไม่ รูปแบบคำถามเหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างของการศึกษาวิจัยในครั้งนี้หรือไม่

การทดสอบความน่าเชื่อถือของเครื่องมือ

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้ทำการทดสอบหาความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อถือได้ (Reliability) ของแบบสอบถามดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้เขียนเรียบเรียงกันแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้แก่ อาจารย์ที่ปรึกษาและเจ้าหน้าที่กองกำลังพล กรมการรักษาดินแดน เป็นผู้ตรวจสอบความเกี่ยวข้องของเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมของการใช้ภาษา (Wording) เพื่อนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้เหมาะสมในการเก็บของจริง

2. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดสอบความเชื่อถือได้ (Reliability) โดยนำแบบสอบถามไปทดสอบใช้จริงกับผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 30 ชุด เพื่อนำค่าที่ได้มาหาค่าความเชื่อมั่น โดยนำส่วนคำถามเกี่ยวกับการเปิดรับสื่อ การรับรู้ประโยชน์และความใฝ่ฝันที่เกี่ยวกับการเข้าเรียนวิชาทหารรักษาดินแดนของนักศึกษาวิชาทหารหญิง ซึ่งเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) มาหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของ Cronbach ดังนี้ (วิเชียร เกตุสิงห์, 2537)

$$\alpha = \frac{k}{(k-1)} \cdot \left(1 - \frac{\sum V_i}{V_t} \right)$$

เมื่อ	α	คือ	ค่าความเชื่อถือได้
	k	คือ	จำนวนข้อ
	V_i	คือ	ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
	V_t	คือ	ความแปรปรวนของคะแนนรวมทุกข้อ

จากการทดสอบแบบสอบถาม ปรากฏว่า ในการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ได้ผล ดังนี้

ผลการหาค่าความเชื่อมั่นในส่วนการเปิดรับสื่อ	=	0.85
ผลการหาค่าความเชื่อมั่นในส่วนการรับรู้ประโยชน์	=	0.89
ผลการหาค่าความเชื่อมั่นในส่วนของความใฝ่ฝัน	=	0.88

เกณฑ์การให้คะแนนตัวแปร

ผู้วิจัยได้ตั้งเกณฑ์การให้คะแนนและกำหนดมาตรฐานในการวัดตัวแปรในแบบสอบถามดังต่อไปนี้

1. การเปิดรับสื่อ

การวัดตัวแปรเกี่ยวกับปริมาณการเปิดรับสื่อ ได้มาจากการบ่งชี้ของการเปิดรับสื่อแต่ละประเภท ดังนี้

บ่อยที่สุด	=	5	คะแนน
บ่อย	=	4	คะแนน
ตามสมควร	=	3	คะแนน
นาน ๆ ครั้ง	=	2	คะแนน
ไม่เคย	=	1	คะแนน

นำคะแนนที่ได้จัดระดับค่าคะแนนเฉลี่ย เป็น 3 ระดับ คือ

ระหว่าง 1.00 - 2.00 คะแนน อยู่ในระดับต่ำหรือมีการเปิดรับสื่อเชิงลบ

ระหว่าง 2.01 - 4.00 คะแนน อยู่ในระดับปานกลางหรือมีการเปิดรับสื่อปานกลาง

ระหว่าง 4.01 - 5.00 คะแนน อยู่ในระดับสูงหรือมีการเปิดรับสื่อเชิงบวก

2. การรับรู้ประโยชน์ที่เกี่ยวกับการเข้าเรียนวิชาทหารรักษาดินแดน

วัดจากการแสดงความรู้สึกนึกคิดและผลตอบแทนที่คิดต่าง ๆ ที่ได้รับจากการเข้าเรียนวิชาทหารรักษาดินแดน มีคำถามทั้งหมด 10 ข้อ โดยมีข้อความที่กำหนดเป็นตัวชี้วัด การวัดตัวแปรใช้มาตราวัดแบบ Likert Scale

มากที่สุด	=	5	คะแนน
มาก	=	4	คะแนน
ปานกลาง	=	3	คะแนน
น้อย	=	2	คะแนน
น้อยที่สุด	=	1	คะแนน

นำคะแนนที่ได้จัดระดับค่าคะแนนเฉลี่ย เป็น 3 ระดับ คือ
 ระหว่าง 1.00 - 2.00 คะแนน อยู่ในระดับต่ำหรือมีการรับรู้ประโยชน์เชิงลบ
 ระหว่าง 2.01 - 4.00 คะแนน อยู่ในระดับปานกลางหรือมีการรับรู้ประโยชน์ปานกลาง
 ระหว่าง 4.01 - 5.00 คะแนน อยู่ในระดับสูงหรือมีการรับรู้ประโยชน์เชิงบวก

3. การวัดความใฝ่ฝันเกี่ยวกับการเข้าเรียนวิชาทหารรักษาดินแดน

วัดจากการระดับของการคาดคะเนของนักศึกษาวิชาทหารหญิง ที่หวังว่าจะได้รับประโยชน์จากการเข้าเรียนวิชาทหารรักษาดินแดน มีคำถามทั้งหมด 15 ข้อ ในแต่ละข้อจะให้คะแนนดังนี้

มากที่สุด	=	5	คะแนน
มาก	=	4	คะแนน
ปานกลาง	=	3	คะแนน
น้อย	=	2	คะแนน
น้อยที่สุด	=	1	คะแนน

นำคะแนนที่ได้จัดระดับค่าคะแนนเฉลี่ย เป็น 3 ระดับ คือ
 ระหว่าง 1.00 - 2.00 คะแนน อยู่ในระดับต่ำหรือมีความใฝ่ฝันเชิงลบ
 ระหว่าง 2.01 - 4.00 คะแนน อยู่ในระดับปานกลางหรือมีความใฝ่ฝันปานกลาง
 ระหว่าง 4.01 - 5.00 คะแนน อยู่ในระดับสูงหรือมีความใฝ่ฝันเชิงบวก

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ตามขั้นตอนดังนี้

1. มีหนังสือถึงกรมการรักษาดินแดน เพื่อขอความร่วมมือ
2. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยขอความร่วมมือจากครูฝึกช่วยแจกแบบสอบถาม และรวบรวมจากนักศึกษาวิชาทหารหญิง และขอรับคืนภายในกำหนดระยะเวลา 2 สัปดาห์
3. หากรับข้อมูลกลับมาไม่ครบ ภายในระยะเวลาที่กำหนด ผู้วิจัยติดตามผลโดยส่งแบบสอบถามรอบสอง กำหนดระยะเวลา 1 สัปดาห์ มาขอรับคืน
4. นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล

เมื่อนำแบบสอบถามไปให้กลุ่มตัวอย่างทำการตอบครบทั้งหมดแล้ว จึงนำแบบสอบถามทั้งหมดมาทำการตรวจสอบว่ามีความสมบูรณ์ในการตอบคำถามหรือไม่ ต่อจากนั้นจึงทำการลงรหัส (Coding) ข้อมูลเพื่อการเตรียมตัวนำไปใช้ในขั้นการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอข้อมูล

เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัยจึงแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นเรื่องดังนี้
คือ

1. ข้อมูลส่วนตัว ประกอบด้วย อายุ ระดับการศึกษา ประเภทของสถานศึกษา ชั้นปีที่ศึกษา รายได้ของครอบครัว อาชีพของผู้ปกครอง
  - การวิเคราะห์ใช้หาค่าร้อยละ และนำเสนอข้อมูลด้วยตารางแจกแจงความถี่
2. การเปิดรับสื่อ ประกอบด้วย สื่อมวลชน สื่อบุคคล สื่อเฉพาะกิจ การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเข้าเรียนวิชาทหารรักษาดินแดนของนักศึกษาวิชาทหารหญิง
  - การวิเคราะห์ใช้หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และนำเสนอข้อมูลด้วยตาราง
3. การรับรู้ประโยชน์ที่เกี่ยวกับการเข้าเรียนวิชาทหารรักษาดินแดน ของนักศึกษาวิชาทหารหญิง
  - การวิเคราะห์ใช้หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และนำเสนอข้อมูลด้วยตาราง
4. ความใฝ่ฝันที่เกี่ยวกับการเข้าเรียนวิชาทหารรักษาดินแดนของนักศึกษาวิชาทหารหญิง
  - การวิเคราะห์ใช้หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และนำเสนอข้อมูลด้วยตาราง
5. การหาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับสื่อ การรับรู้ประโยชน์ และความใฝ่ฝันที่เกี่ยวกับการเข้าเรียนวิชาทหารรักษาดินแดนของนักศึกษาวิชาทหารหญิง
  - การวิเคราะห์ใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

การประมวลผลข้อมูล

เมื่อรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ตรวจสอบความถูกต้องแล้วลงรหัส (Coding) จากนั้นจะนำไปประมวลผลข้อมูลโดยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรม SPSS For Window 6.0 เพื่อคำนวณหาค่าสถิติที่ต้องการ